

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36013448	Manuel Antonio	Vigo	2024/2025

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
HOT	Hostalaría e turismo	CSHOT02	Axencias de viaxes e xestión de eventos	Ciclos formativos de grao superior	Réxime de adultos

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0399	Dirección de entidades de intermediación turística	2024/2025	3	87	87

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	HIGINIO VÁZQUEZ AGUÍN
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O turismo representa unha porcentaxe significativa en Vigo, e maiormente na provincia, posto que o destino Rías Baixas, e un dos referentes na nivel nacional.

Existen na contorno provincial unha forte implantación de empresas turísticas de diversos tipos, tales como: aloxamentos, axencias, actividades complementarias (transporte, actividades, OPC's, consultores, etc.); todas elas requiren de unha man de obra o mellor cualificada posible pois o entorno e a competencia doutros destinos tanto a nivel nacional como internacional.

Nos eidos da planificación, xestión e comercialización de destinos turísticos a ni-vel rexional e local, aínda faltan profesionais que contribúan a que as ofertas dos mesmos sexan mais profesionais.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	¿Qué son las entidades de intermediación turística?		16	20
2	Organización de entidades		24	20
3	Control da rendibilidade		16	25
4	Realización da xestión		10	10
5	Dirección de RRHH		11	15
6	Calidade		10	10

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	¿Qué son las entidades de intermediación turística?	16

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Caracteriza as entidades de intermediación de servizos turísticos identificando as súas funcións, as súas clasificacións e a normativa aplicable.	SI

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícase o concepto de entidades de intermediación de servizos e produtos turísticos.
CA1.2 Describiuse a evolución experimentada polo sector desde o inicio da actividade.
CA1.3 Clasifícanse as axencias de viaxes segundo a normativa e caracterízanse as súas funcións.
CA1.4 Analízanse os requisitos específicos para o seu funcionamento.
CA1.5 Caracterízanse outros tipos de axencias de viaxes atendendo á súa especialización e aos servizos que ofrecen.
CA1.6 Identifícanse outros tipos de entidades de intermediación segundo a especialización dos seus servizos.
CA1.7 Caracterízanse as funcións de diversas entidades de intermediación turística.
CA1.8 Recoñeceuse a normativa de ámbito europeo, estatal e autonómico aplicable ás entidades de intermediación turística.
CA1.9 Defínense as actitudes do persoal profesional da intermediación turística.
CA1.10 Relaciónanse os organismos e as asociacións de ámbito autonómico, estatal e internacional que regulan a actividade de intermediación de servizos turísticos e as súas funcións.

4.1.e) Contidos

Contidos
Axencias de viaxes: concepto, evolución histórica, clasificación legal, características e funcións.
Requisitos específicos para o seu funcionamento.

Contidos
Axencias de viaxes especializadas: concepto, tipos de especialización e servizos que ofrecen. Outras figuras de intermediación e xestión de servizos e produtos turísticos. Centrais de reservas. Normativa de ámbito europeo, estatal e autonómico aplicable á actividade de intermediación de servizos turísticos. Deontoloxía profesional. Organismos e asociacións de ámbito autonómico, estatal e internacional.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Organización de entidades	24

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Organiza entidades de intermediación turística, para o que analiza estruturas organizativas e os procesos de planificación empresarial.	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Defíníuse o concepto de organización empresarial no sector da intermediación turística e os principios que deben rexer neste tipo de organizacións.
CA2.2 Descríbóronse os sistemas e os tipos de organización empresarial propios das empresas do sector.
CA2.3 Defíníronse as estruturas organizativas propias das empresas de intermediación turística.
CA2.4 Caracterizáronse as áreas e os departamentos, así como as relacións interdepartamentais.
CA2.5 Deseñáronse organigramas atendendo á tipoloxía e ás características de empresas de intermediación turística.

Criterios de avaliación
CA2.6 Descríbense as funcións, as responsabilidades e as tarefas que se desempeñan nos postos de traballo.
CA2.7 Defínese o concepto de planificación empresarial.
CA2.8 Establecéronse as etapas do proceso de planificación.
CA2.9 Valorouse a importancia da planificación como ferramenta da xestión empresarial.

4.2.e) Contidos

Contidos
Empresas de intermediación turística: concepto, funcións e principios. Sistemas e tipos de organización. Estruturas organizativas: tipoloxía. Departamentalización ou áreas: relacións interdepartamentais. Deseño de organigramas: postos e funcións. Planificación e plans empresariais: concepto, etapas do proceso de planificación, estratexias e políticas. Valoración da importancia da planificación na xestión empresarial.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Control da rendibilidade	16

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Controla a rendibilidade das entidades de intermediación turística caracterizando os procesos económicos e financeiros.	SI

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Describiuse o concepto de xestión económica e financeira en entidades de intermediación turística.
CA3.2 Interpretouse o concepto de patrimonio e identificáronse os seus elementos e as masas patrimoniais.
CA3.3 Caracterizouse a estrutura financeira das empresas de intermediación turística.
CA3.4 Definíronse e clasificáronse os custos de explotación deste tipo de empresas.
CA3.5 Aplicáronse os procedementos para o cálculo e a imputación de custos.
CA3.6 Analizouse o concepto de orzamento e a súa función e clasificación.
CA3.7 Calculáronse e interpretáronse ratios, marxe de beneficio e limiar de rendibilidade.
CA3.8 Analizouse a rendibilidade das empresas de intermediación turística.
CA3.9 Elaboráronse orzamentos de diversos tipos e aplicáronse medidas correctoras.
CA3.10 Utilizáronse aplicacións informáticas de xestión.
CA3.11 Caracterizouse a estrutura financeira das empresas de intermediación turística.

4.3.e) Contidos

Contidos
Concepto de xestión económica e financeira nas empresas de intermediación turística.
Patrimonio: concepto, elementos e masas patrimoniais.
Financiamento: concepto, estrutura financeira da empresa e fontes de financiamento.
Análise de balances e contas de resultados das empresas de intermediación turística.

Contidos
Análise da estrutura de ingresos e gastos das empresas de intermediación turística. Orzamentos: concepto e función, tipos, elaboración, control, desviacións e medidas correctoras. Análise da rendibilidade económica e financeira: concepto; cálculo de ratios económicas e financeiras; marxe de beneficio e limiar de rendibilidade en empresas de intermediación turística. Custos: tipos de custos. Cálculo e imputación de custos derivados da xestión de empresas de intermediación turística. Aplicacións informáticas de xestión económico-financeira.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Realización da xestión	10

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Realiza a xestión administrativa e comercial, caracterizando os procesos das empresas de intermediación.	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Identifícanse e caracterízanse os procesos administrativos en empresas de intermediación turística derivados das relacións con provedores de servizos e con clientes.
CA4.2 Formalízouse a documentación relativa á xestión administrativa de clientes e provedores.
CA4.3 Analízouse a normativa fiscal e o réxime especial das axencias de viaxes.
CA4.4 Recoñeceuse o procedemento para a xestión administrativa das incidencias.
CA4.5 Identifícanse e caracterízanse as operacións habituais de caixa e con entidades bancarias.
CA4.6 Identifícanse os procedementos de aprovisionamento, inventario e control de documentos internos e de provedores de servizos.

Criterios de avaliación
CA4.7 Recoñecéronse estratexias comerciais e de distribución de entidades de intermediación turística.
CA4.8 Aplicáronse sistemas informáticos de xestión administrativa e comercial.

4.4.e) Contidos

Contidos
Procesos administrativos derivados das relacións con provedores de servizos: tipos, procedementos, documentos, liquidacións, pagamento de facturas, BSP, etc. IVE: concepto, tipos impositivos, réxime especial das axencias de viaxes e normativa. Procesos administrativos derivados das relacións con clientes: tipos, procedemento e documentos. Control de caixas e bancos. Rexistro de operacións. Análise da información bancaria. Xestión de impagamentos e devolucións: procedementos. Xestión do almacén: aprovisionamento e inventarios. Control de existencias de documentos internos e externos. Xestión comercial e canles de distribución: concepto, e estratexias de comercialización e distribución. Aplicacións informáticas de xestión administrativa e comercial.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Dirección de RRHH	11

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA5 - Dirixe os recursos humanos, recoñecendo e caracterizando os métodos para a organización, a selección e a formación do persoal.	SI

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA5.1 Definíronse os sistemas de dirección de equipamentos de traballo máis apropiados en función do tipo de empresa de intermediación turística.
CA5.2 Deseñáronse quendas e horarios, e planificáronse as vacacións do persoal dependendo do tipo de empresa, consonte a normativa.
CA5.3 Tívoe en conta a necesidade de persoal segundo variables como a maior demanda, os novos produtos, etc.
CA5.4 Establecéronse os métodos máis idóneos para a selección de persoal en función do tipo de empresa e do posto que haxa que desempeñar.
CA5.5 Definiuse o concepto de manual de empresa e analizouse o seu contido e a súa función.
CA5.6 Caracterizáronse as estratexias relacionadas coa motivación do persoal.
CA5.7 Tívoe en conta a necesidade da formación e desenvolvemento de carreiras profesionais no ámbito das empresas de intermediación turística.

4.5.e) Contidos

Contidos
Dirección de equipos de traballo: sistemas de dirección, tipos de mando e liderado.
Organización do persoal: planificación de quendas, horarios, calendarios, etc.
Previsión de cadros de persoal: variables que hai que ter en conta.
Selección de persoal: métodos.
Manual de empresa: concepto, contido e función.
Motivación: concepto; estratexias de incentivos á produción.
Formación: programas de formación e carreiras profesionais.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Calidade	10

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA6 - Xestiona a calidade dos servizos de intermediación turística analizando, seleccionando e aplicando o sistema de calidade que mellor se adapta á empresa.	SI

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA6.1 Identifícase o concepto de calidade e os seus obxectivos no subsector das empresas de intermediación turística.
CA6.2 Valórase a aplicación de diversos sistemas de calidade.
CA6.3 Recoñécese a aplicación dun sistema de calidade baseado nas normas estandarizadas.
CA6.4 Determináronse os sistemas previos á implantación dun sistema de calidade: formación do persoal, equipamentos de calidade e de mellora na organización das empresas.
CA6.5 Estableceuse o deseño e a elaboración dos procesos das áreas e dos departamentos.
CA6.6 Identifícanse as ferramentas de xestión da calidade: autoavaliación, planificación da mellora, sistemas de indicadores, sistemas de enquisa, e sistemas de queixas e suxestións.
CA6.7 Aplícase o sistema de xestión de calidade.

4.6.e) Contidos

Contidos
Calidade: concepto, evolución, elementos e finalidade. Principios reitores da calidade no sector turístico, e valoración da súa importancia.
Obxectivos xerais no subsector das empresas de intermediación turística.
Implantación dun sistema de control de calidade. Análise e fases: sistemas previos e auditoría externa á empresa.

Contidos
Manexo das ferramentas de xestión da calidade: autoavaliación, planificación da mellora, sistemas indicadores, sistema de enquisa, sistema de queixas e suxestións, etc.

5. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

- CA1.1. Identificouse o concepto de entidades de intermediación de servizos e produtos turísticos.
- CA1.2. Describiuse a evolución experimentada polo sector desde o inicio da actividade.
- CA1.3. Clasificáronse as axencias de viaxes segundo a normativa e caracterizáronse as súas función.
- CA1.5. Caracterizáronse outros tipos de axencias de viaxes atendendo á súa especialización e aos servizos que ofrecen.
- CA1.7. Caracterizáronse as funcións de diversas entidades de intermediación turística.

- CA2.1. Definiuse o concepto de organización empresarial no sector da intermediación turística e os principios que deben rexer neste tipo de organizacións.
- CA2.2. Descríbóronse os sistemas e os tipos de organización empresarial propios das empresas do sector.
- CA2.3. Definíronse as estruturas organizativas propias das empresas de intermediación turística.

- CA2.5. Deseñáronse organigramas atendendo á tipoloxía e ás características de empresas de intermediación turística.
- CA2.6. Descríbóronse as funcións, as responsabilidades e as tarefas que se desempeñan nos postos de traballo.
- CA2.8. Establecéronse as etapas do proceso de planificación.

- CA3.2. Interpretouse o concepto de patrimonio e identificáronse os seus elementos e as masas patrimoniais.
- CA3.3. Caracterizouse a estrutura financeira das empresas de intermediación turística.
- CA3.4. Definíronse e clasificáronse os custos de explotación deste tipo de empresas
- CA3.5. Aplicáronse os procedementos para o cálculo e a imputación de custos.
- CA3.6. Analizouse o concepto de orzamento e a súa función e clasificación.
- CA3.7. Calculáronse e interpretáronse ratios, marxe de beneficio e limiar de rendibilidade.
- CA3.8. Analizouse a rendibilidade das empresas de intermediación turística.
- CA1.9. Elaboráronse orzamentos de diversos tipos e aplicáronse medidas correctoras.
- CA3.10. Utilizáronse aplicacións informáticas de xestión.

CA4.4. Recoñeceuse o procedemento para a xestión administrativa das incidencias.

CA4.5. Identificáronse e caracterizáronse as operacións habituais de caixa e con entidades bancarias.

CA4.6. Identificáronse os procedementos de aprovisionamento, inventario e control de documentos internos e de provedores de servizos.

CA4.7. Recoñecéronse estratexias comerciais e de distribución de entidades de intermediación turística.

CA4.8. Aplicáronse sistemas informáticos de xestión administrativa e comercial.

CA5.1. Definíronse os sistemas de dirección de equipamentos de traballo máis apropiados en función do tipo de empresa de intermediación turística.

CA5.4. Establecéronse os métodos máis idóneos para a selección de persoal en función do tipo de empresa e do posto que haxa que desempeñar.

CA5.6. Caracterizáronse as estratexias relacionadas coa motivación do persoal.

CA5.7. Tívoise en conta a necesidade da formación e desenvolvemento de carreiras profesionais no ámbito das empresas de intermediación turística.

CA6.1. Identificouse o concepto de calidade e os seus obxectivos no subsector das empresas de intermediación turística.

CA6.2. Valorouse a aplicación de diversos sistemas de calidade.

CA6.5. Estableceuse observ. deseño e a elaboración dos procesos das áreas e dos departamentos.

CA6.6. Identificáronse as ferramentas de xestión da calidade: autoavaliación, planificación da mellora, sistemas de indicadores, sistemas de enquisa, e sistemas de queixas e suxestións.

A calificación:

Proba teórica sobre 4,5 puntos, preguntas desarrollo e tipo test, haberá por unidades, haberá que acadar un 50% da nota.

Tarefas e prácticas: 5,5 puntos, non se pide mínimo.

No terceiro trimestre, haberá 1 punto por participación en foros, entrega tarefas, calidade das mesmas, etc.

A media final será ponderada en función das porcentaxes indicadas no punto 3 da programación,

Teórica e práctica son independentes e recuperables por separado.

Gardarease as notas das partes aprobadas para o final.

En caso de suspender unha avaliación se irá o final coa mesma, si son dúas xa irá con todo.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas**6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación**

As actividades de recuperación serán:

Probas de avaliación trimestral con calificación inferior o mínimo esixido poderán ser recuperadas na proba de avaliación extraordinaria final de xuño.

As tarefas non presentadas ou que non acadaron a nota mínima, normalmente a metade da calificación da mesma, deberán recuperarse na avaliación final de xuño.

Outras información recollida na Guía do módulo na plataforma.

Outras que poidan determinarse en función da marcha do curso.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

A proba de avaliación final será:

Parte teórica: cuestións estruturadas por trimestres, haberá que sacar un mínimo por trimestre e tamén sobre o total, normalmente, 2,5/5.

Parte práctica: haberá unha por trimestre, acadar un mínimo por cada unha e tamén sobre o total de esta parte, normalmente 2,5/5.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

Foros de unidade, de tutoría, etc.

Tutorías presenciais

Calqueira outra recollida na Guía do módulo que figura na plataforma de teleformación.

8. Medidas de atención á diversidade**8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial**

Plantexarase unha tarefa de presentación do alumnado que inclúe unhas preguntas de avaliación inicial sobre o coñecemento da metodoloxía e formación previa do alumnado que teña relación co módulo.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Fixaranse titorías de apoio de reforzo para os alumnos que poidan asistir,
Na FPD e complicadoao artellar medidas, tendo en conta que a asistencia non e obligatoria.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Adaptar as tarefas o entorno socio económico onde reside.
Participar nas actividades para o alumnado matriculado en presencial.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Charla coloquio con ex alumno emprendedor, que tiña a súa propia axencia de viaxes.
Búsqueda de prácticas/emprego nas redes sociais.
Busqueda de prácticas no estranxeiro.

10.Outros apartados

10.1) Ficha de calificación

Calqueira elemento de calificación (probas, tarefas, foros,...) que conteña contido copiado, implicará anulación para todos os participantes.
Datos do documento: data, autor, páxinas, de 0.10 a 0.20.
Organización dos contidos, distribución nas follas, alineación: 0.15-0.2
Apartados do documento: 0.1-0.25.
Presentación e deseño: tramas, cores, fontes: 0.3-0.4.
A calificación dos apartados poden variar en función do tipo de exercizo: informe de base de datos; documento de word, folla de cálculo.